
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۶۶۲

و ف

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۶۶۲، «رفق» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «رفق» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «رفق» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

۶۶۲	شماره
رفق	ریشه
۵	تعداد تکرار
۴	تعداد مشتقات
۸۶	تعداد ریشه مرتبط

فهرست مشتقات

۱. المَرَفِيقِ (۱)   ۲. رَفِيقاً (۱)   ۳. مُرْتَفِقاً (۲)   ۴. مِرْفَقاً (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. احد (۱)	۱۸. جنب (۱)	۳۶. سندس (۱)	۵۲. عتد (۱)	۷۰. مسح (۲)
۲. ارک (۱)	۱۹. جنن (۱)	۳۷. سوء (۱)	۵۴. عدن (۱)	۷۱. مهل (۱)
۳. استبرق (۱)	۲۰. حیء (۱)	۳۸. سور (۱)	۵۵. عزل (۱)	۷۲. موه (۲)
۴. الله (۴)	۲۱. حرج (۱)	۳۹. شرب (۱)	۵۶. غسل (۱)	۷۳. نبو (۱)
۵. اله (۴)	۲۲. حسن (۲)	۴۰. شکر (۱)	۵۷. غوث (۲)	۷۴. نسو (۱)
۶. امر (۱)	۲۳. حقق (۱)	۴۱. شهد (۱)	۵۸. غوط (۱)	۷۵. نشر (۱)
۷. امن (۲)	۲۴. حلی (۱)	۴۲. شوی (۱)	۵۹. غیث (۲)	۷۶. نعم (۳)
۸. اول (۲)	۲۵. حوط (۱)	۴۳. شیء (۲)	۶۰. قول (۱)	۷۷. نهز (۱)
۹. اوی (۱)	۲۶. خضر (۱)	۴۴. صدق (۱)	۶۱. قوم (۱)	۷۸. نور (۱)
۱۰. ابي (۱)	۲۷. ذهب (۱)	۴۵. صعذ (۱)	۶۲. کعب (۱)	۷۹. هیء (۱)
۱۱. برق (۱)	۲۸. ریب (۲)	۴۶. صلح (۱)	۶۳. کفر (۱)	۸۰. وجد (۱)
۱۲. بئس (۱)	۲۹. رجل (۱)	۴۷. صلو (۱)	۶۴. کهف (۱)	۸۱. وجه (۳)
۱۳. تحت (۱)	۳۰. رحم (۱)	۴۸. طهر (۲)	۶۵. کون (۲)	۸۲. وحد (۱)
۱۴. تمم (۱)	۳۱. رسل (۱)	۴۹. طوع (۱)	۶۶. لبس (۱)	۸۳. وکء (۱)
۱۵. ثوب (۲)	۳۲. رود (۲)	۵۰. طیب (۱)	۶۷. لعل (۱)	۸۴. وله (۴)
۱۶. جری (۱)	۳۳. رئیس (۱)	۵۱. ظلم (۱)	۶۸. لمس (۱)	۸۵. یدی (۲)
۱۷. جعل (۱)	۳۴. سرادق (۱)	۵۲. عبد (۱)	۶۹. مرض (۱)	۸۶. یمم (۱)
	۳۵. سفر (۱)			

فهرست آیات

۱. {النساء - ۶۹} وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا
۲. {المائدة - ۶} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۳. {الكهف - ۱۶} وَإِذْ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأْوُوا إِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْقًا
۴. {الكهف - ۲۹} وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا
۵. {الكهف - ۳۱} أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الْفَوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا